

絆

Prijateljski odnosi
između
Japanana i Bosne i
Hercegovine

Poruka ambasadora

Dvije i po godine su prošle od mog dolaska u Sarajevo, u maju 2015. godine. Tokom tog perioda posjetio sam mnoga mjesta u čitavoj Bosni i Hercegovini, te upoznao mnoge bosanske zvaničnike, poslovne ljude, umjetnike i mlade ljude; također, uložio sam mnogo napora u poboljšanje ekonomske saradnje i kulturne razmjene između ove dvije zemlje.

Na osnovu mog iskustva, siguran sam da će Japan i Bosna i Hercegovina uvijek i zauvijek moći nastaviti održavati "kizuna", u prijevodu s japanskog "prijateljske veze". Olimpijske i Paraolimpijske igre u Tokiju 2020. godine bit će jedna od prilika za jačanje veza – "kizuna", te se nadam da će više sportista učestvovati u Igrama. Osim preko sporta, vezani smo i kroz politiku, ekonomiju i kulturu. Nadam se da će ova brošura poslužiti mnogima kao izvor informacija o saradnji, te nekim lijepim događajima koji su se desili između ove dvije zemlje.

Kazuya OGAWA
Ambasador Japana
u Bosni i Hercegovini

Sadržaj

Poruka ambasadora	2
Japan i Olimpijske igre	3
Uspostavljanje diplomatskih odnosa	4
Posjete na visokom nivou	5
Pomoć u procesima obnove	6-7
Bilateralna saradnja	
Multilateralna saradnja	
Slavne bosanskohercegovačke ličnosti poznate i u Japanu	8
Neke epizode iz saradnje dviju zemalja	9
Prijateljstvo između Japana i BiH utemeljeno na jakim kulturnim vezama	10
Putujte u Japan	11
Japanska kuhinja	12

Japan i Olimpijske igre

Grafička rješenja emblema za Tokijske igre 2020. godine

Novi državni stadion u Tokiju

Ljetne olimpijske igre održane u Tokiju 1964. godine, i Zimske olimpijske igre održane u Sapporu 1972. godine bile su prve Ljetne i Zimske olimpijske igre održane u Aziji. Zimska olimpijada održana u Naganu 1998. godine bila je treća Olimpijada čiji je domaćin bio Japan. Na ovoj Olimpijadi, Bosna i Hercegovina je nastupila po prvi put pokazujući sadašnju državnu zastavu svijetu.

Međunarodni olimpijski komitet već je izabrao Tokyo kao domaćina za Olimpijske igre za 2020. godinu; druga po redu "Tokijska Olimpijada" održavat će se od 24. jula do 9. augusta 2020. godine, a Paraolimpijada od 25. augusta do 6. septembra 2020. godine. Najavljeno je da će se bejzbol/softball, karate, skateboarding, sportsko penjanje i surfanje uvrstiti kao discipline na igrama u Tokiju.

Asada Mao

Na Zimskim olimpijskim igrama 2010. godine u Vancouveru, Asada Mao osvojila je srebrnu medalju u ženskom umjetničkom klizanju. (Foto: Photo Kishimoto)

Srebrna medalja u štafeti 4 x 100 metara

Japanski tim koji se takmičio u štafeti 4 x 100 metara – Iizuka Shota, Kiryu Yoshihide, Yamagata Ryota, i Cambridge Aska – osvojili su srebrnu medalju na Igrama u Rio de Janeiru.

Sportisti BiH sa sadašnjom državnom zastavom na Zimskim olimpijskim igrama u Naganu 1998. godine

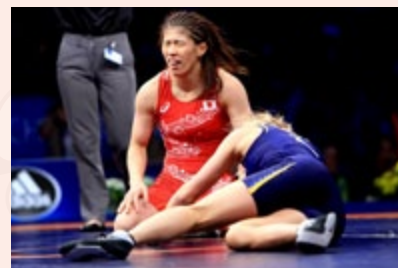
Uchimura Kohei

Osvajač zlatnih medalja u muškoj gimnastici na Olimpijadi 2012. u Londonu i 2016. u Rio de Janeiru

Yoshida Saori

Yoshida Saori osvojila je zlato na tri uzastopne Olimpijade počevši od Igara u Ateni 2004. godine. Primila je Počasnu nacionalnu nagradu 2012. godine (foto: Photo Kishimoto)

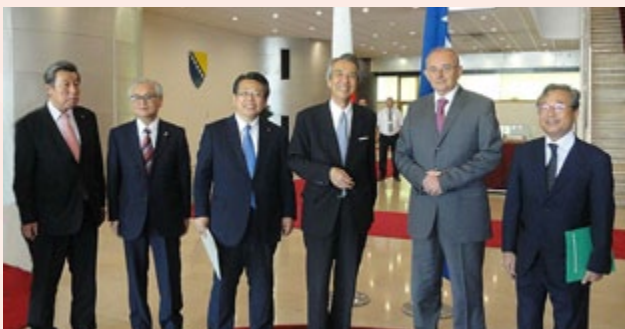
Uspostavljanje diplomatskih odnosa

Odnosi između dvije vlade

Nakon potpisivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini u decembru 1995., Vlada Japana priznala je Bosnu i Hercegovinu 23. januara, 1996., a 9. februara uspostavljeni su i diplomatski odnosi. U februaru 1998. otvoren je ured za vezu, koji je u januaru 2008. godine prerastao u ambasadu. Bosna i Hercegovina je u Japanu otvorila svoju Ambasadu u decembru 1998. godine.

Gosp. Sven ALKALAJ, ministar vanjskih poslova BiH i gosp. Katsuya OKADA, ministar vanjskih poslova Japana (2009)

Poslanici Predstavničkog doma japanskog Parlamenta (gosp. Bunmei IBUKI, predsjedavajući Predstavničkog doma) (2014)

Gosp. Bakir IZETBEGOVIĆ, predsjedavajući Predsjedništva BiH i gosp. Nobuo KISHI, državni ministar vanjskih poslova Japana (2016)

Razmjena službenih posjeta između dvije zemlje

Ubrzo nakon uspostave diplomatskih odnosa, Japan i Bosna i Hercegovina razmijenili su brojne posjete visokih zvaničnika. Prva posjeta visokog nivoa bila je posjeta japanskog ministra vanjskih poslova Yukihika Ikede Bosni i Hercegovini, u julu 1996. Nakon toga, u aprilu 1998., gosp. Keizo Obuchi, ministar vanjskih poslova Japana, posjetio je Bosnu i Hercegovinu, a u junu 1998., dr. Haris Silajdžić, kopredsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, posjetio je Japan.

Prvi Samit između Japana i Bosne i Hercegovine održan je u martu 2005., kada je gosp. Adnan Terzić, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, posjetio Japan.

Predsjedavajući parlamenata obje zemlje razmijenili su posjete. U septembru 2013. Dr. Denis Bećirović, predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine posjetio je Japan. U avgustu 2014., slijedila je uzvratna posjeta gosp. Bunmei Ibukija, predsjedavajućeg Predstavičkog doma Parlamenta Japana.

Povodom 20. godišnjice diplomatskih odnosa, u oktobru 2016., gosp. Nobuo Kishi, državni ministar vanjskih poslova Japana posjetio je Bosnu i Hercegovinu.

Ministar vanjskih poslova BiH, gosp. Igor Crnadak, boravio je u službenoj posjeti Japanu od 28. oktobra do 2. novembra 2017. godine. Sastao se sa ministrom vanjskih poslova Japana, gosp. Tarom Konom, te posjetio Hiroshimu.

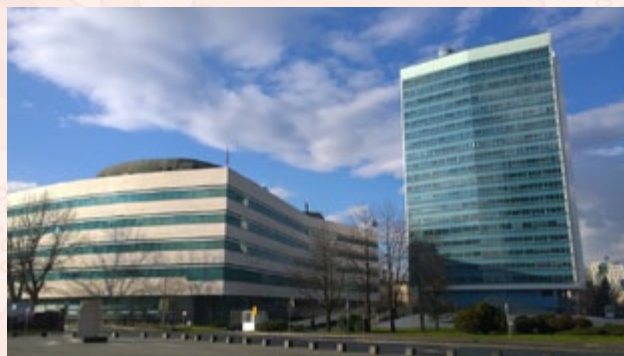

Gosp. Igor CRNADAK, ministar vanjskih poslova BiH i gosp. Taro KONO, ministar vanjskih poslova Japana (oktobar 2017)

Posjete na visokom nivou

Japanski Parlament

Parlament BiH

Iz Japana u Bosnu i Hercegovinu (od 1994. godine)

- 1994.1** Istražni tim za bivšu Jugoslaviju, predvođen gospodinom. Shunji YANAI, pomoćnik zamjenika ministra za vanjsku politiku, generalni direktor, Odjel za vanjsku politiku
- 1996.2** Istražni tim za ekonomsku saradnju, predvođen gospodinom Norio HATTORI, zamjenikom generalnog direktora, Odjel za ekonomsku saradnju
- 1996.7** Ministar vanjskih poslova, Yukihiko IKEDA
- 1998.4** Ministar vanjskih poslova, Keizo OBUCHI
- 2001.4** Gospodin. Ryoza KATO, zamjenik ministra vanjskih poslova
- 2003.8** Gospodin Motohisa IKEDA, Predsjedavajući, Odbor vanjskih poslova, Predstavnički dom
- 2004.1** Gospodin Isao MATSUMIYA, parlamentarni sekretar vanjskih poslova
- 2004.7** Gospodin Tatsuo ARIMA, predstavnik Vlade Japana
- 2006.11** Gospođa Midori MATSUSHIMA, Zamjenik ministra vanjskih poslova
- 2008.5** Gospodin Etsuro HONDA, zamjenik izvršnog direktora Biroa za europske poslove Ministarstva vanjskih poslova Japana
- 2009.2** Gospodin Noriteru FUKUSHIMA, zamjenik izvršnog direktora Biroa za europske poslove
- 2010.12** Gornji dom službena razvojna pomoć (ODA) misija istraživanja (šef, gospodin Tsutomu OKUBO)
- 2012.4** Gospodin Kazuyuki HAMADA, parlamentarni zamjenik ministra vanjskih poslova
- 2014.7** Gospodin Takao MAKINO, parlamentarni zamjenik ministar vanjskih poslova
- 2014.8** Delegacija Predstavničkog doma Parlamenta (šef: Gospodin Bunmei IBUKI, predsjedavajući Predstavničkog doma)
- 2015.7** Gospodin Kentaro SONOURA, parlamentarni zamjenik ministra vanjskih poslova
- 2016.10** Gospodin Nobuo KISHI, državni ministar vanjskih poslova

Iz Bosne i Hercegovine u Japan (od 1996. godine)

- 1996.9** Gospodin Hasan DERVIŠBEGOVIĆ, ambasador
- 1998.6** Dr. Haris SILAJDŽIĆ, kopredsjedavajući, Vijeće ministara
- 1998.6** Gospodin Milorad DODIK, premijer Republike Srpske
- 1999.9** Gospodin Milorad DODIK, premijer Republike Srpske
- 2000.5** Gospodin Husein ŽIVALJ, zamjenik ministra vanjskih poslova, gospodin Mladen IVANIĆ, predsjednik Partije demokratskog progresa, (učestvovao na visokozvaničnom sastanku o jugo-istočnoj Europi)
- 2004.4** Gospodin Mladen IVANIĆ, ministar vanjskih poslova (učestvovao na ministarskoj konferenciji na temu konsolidacije mira i ekonomskog razvoja zapadnog Balkana)
- 2004.8** Gospodin Fuad ŠABETA, generalni sekretar Ministarstva vanjskih poslova
- 2005.1** Gospodin Bariša ČOLAK, ministar bezbjednosti (učestvovao na svjetskoj konferenciji UN-a, na temu sprječavanja katastrofa)
- 2005.3** Gospodin Adnan TERZIĆ, predsjedavajući Vijeća ministara, Gospođa Ljerka MARIĆ, ministrica finansija
- 2009.10** Gospodin Sven ALKALAJ, ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine
- 2013.9** Dr. Denis BEĆIROVIĆ, predsjedavajući Predstavničkog doma; Dr. Milorad ŽIVKOVIĆ, prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma; gospodin Mato FRANJIČEVIĆ, predsjednik kluba Hrvata u Predstavničkom domu
- 2014.8** Gospodin Mirsad KEBO, potpredsjednik FBiH
- 2017.10** Gospodin Igor CRNADAK, ministar vanjskih poslova

Pomoć u procesima obnove

Kao članica Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (PIC SB) od 1995. godine, Vlada Japana je aktivno angažirana u procesu izgradnje mira u Bosni i Hercegovini, te u pružanju podrške naporima na obnovi i razvoju zemlje putem programa Zvanične razvojne pomoći (ODA). **Ukupna vrijednost obezbijeđene pomoći iznosi približno 1 milijardu KM.** Japan je jedan od najvećih i najznačajnijih razvojnih partnera BiH.

1 Bilateralna saradnja

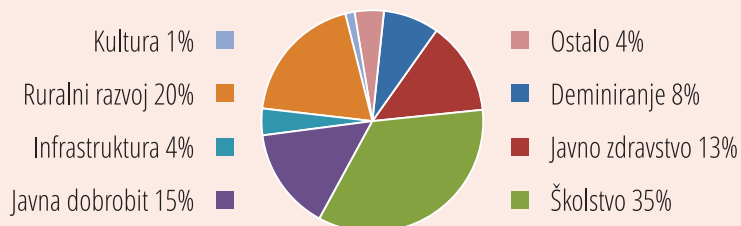
(1) Grant pomoć

Ukupno: 28,866,000,000 JPY (oko 420 miliona KM)

(2) Temeljna grant pomoć za projekte iz oblasti ljudske sigurnosti (GAGP)

Ukupno: 1,952,313,698 JPY (oko 28.5 miliona KM)

Od 1996. godine, u BiH je implementirano oko 200 GAGP projekata, uključujući obnovu školskih ustanova, donacije medicinske opreme, i deminiranje.

GAGP: omjer broja projekata u svakom sektoru

(3) Kreditna pomoć

Ukupno: 16,743,000,000 JPY (oko 243 miliona KM)

(4) Tehnička saradnja (JICA/Japan International Cooperation Agency)

Ukupno: 6,742,000,000 JPY (oko 98 miliona KM)

Više od 100 japanskih stručnjaka poslano u BiH

Više od 700 BiH pripravnika pozvano u Japan

6 projekata razvojnih studija

16 projekata tehničke pomoći

(5) Grant pomoć iz oblasti kulture

Ukupno: 171,700,000 JPY (oko 2.5 miliona KM)

(6) Temeljna grant pomoć iz oblasti kulture

Ukupno: 69,771,227 JPY (oko 1.0 miliona KM)

2 Multilateralna saradnja

Ukupno: **preko 138 miliona KM** u saradnji sa međunarodnim organizacijama.

- Finansijski doprinos OHR-u: oko 67 miliona KM
- Fond zaklade Japana i UNDP-a za BiH (23 projekta): oko 56 miliona KM
- Fond zaklade Ujedinjenih nacija za ljudsku sigurnost (UNTFHS): oko 8.9 miliona KM
- Pomoć BiH za oporavak od poplava (UNDP, IOM): oko 6.3 miliona KM

Projekat zajma japanskog yena: Projekat instalacije postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u Termoelektrani Ugljevik

U maju 2017. godine otpočela je izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u Termoelektrani Ugljevik. Projekat je podržan kroz Japanski ODA zajam u iznosu do 12.633 biliona japanskih yena (približno 200 miliona KM). Prvo ovakvo postrojenje u Bosni i Hercegovini bit

će instalirano u Termoelektrani Ugljevik, koja je ključni dio električne mreže Rpublike Srpske, a čija su postrojenja zastarjela, te koriste ugalj sa visokim koncentratom sumpora i niskom stopom proizvodnje toplote. Japanska kompanija MHPS (Mitsubishi Hitachi Power Systems, Ltd.) vodit će radove tokom planiranog perioda gradnje od tri godine.

Očekuje se da će postrojenje za odsumporavanje drastično smanjiti emisije sumpor-dioksida i krutih čestica koje zagađuju okolinu, što će značajno pridonijeti zaštiti životne sredine u BiH, te poboljšanju zdravlja obližnjeg stanovništva.

120 japanskih vozila donirano centrima za socijalnu zaštitu širom BiH

Vlada Japana donirala je 500 miliona japanskih yena (približno 7.2 miliona KM) Vijeću ministara BiH za nabavku 120 japanskih "Vozila nove generacije" (40 vozila koja koriste ekološki čisti dizel i 80 hibridnih vozila). Među njima, 40 vozila koja koriste čisti dizel su predata u oktobru 2016. godine, a ostalih 80 hibridnih vozila predata je Vladi BiH preko Ministarstva civilnih poslova u aprilu 2017. godine. Ova vozila isporučena su

institucijama za socijalnu zaštitu, ukupno njih 120, na područjima Federacije BiH, Republike Srpske, i Brčko distrikta.

Vozila su namijenjena unapređenju usluga institucija za socijalnu zaštitu, kao što su transport lokalnog stanovništva sa posebnim potrebama i starijih ljudi, usluge kućnih posjeta od strane uposlenika navedenih institucija, i sl. Hibridna vozila, kao i vozila na bazi čistog dizela, značajno smanjuju emisiju štetnih plinova, što doprinosi zaštiti okoliša i životne sredine u BiH.

Slavne bosanskohercegovačke ličnosti poznate i u Japanu

Jadranka Stojaković

Kada joj je bilo 16 godina, Jadranka Stojaković pridružila se očevom jazz bendu, čiji su članovi živjeli i stvarali u Njemačkoj, kao vokal i basistica. Pjevala je himnu Zimskih olimpijskih igara 1984. godine u rodnom Sarajevu, te je primila nagradu za najbolju izvođačicu u SFR Jugoslaviji. Također je gajila interes za japansku kulturu, osobito ukiyo-e slikarstvo i haiku poeziju. Godine 1988. otputovala je u Japan na snimanje, ali se tokom njenog boravka razbuktao rat u BiH. Japan joj je postao glavna baza za umjetničku aktivnost do 2011. godine. Pjevala je u japanskim filmovima i na TV-u. Preminula je 2016. godine u Banjoj Luci. Japanska muzička grupa "B-come" održala je koncerte u Sarajevu i Banjoj Luci u čast Jadranci Stojaković prošle godine.

Ivica Osim

Godine 1964. Ivica Osim učestvovao je na tokijskim Olimpijskim igrama u Japanu, te zadao dva gola reprezentaciji Japana. Nakon što se umirovio kao igrač, postao je trener reprezentaciji Jugoslavije 1986. godine, ali se povukao sa pozicije 1992. godine. Godine 2006. postaje trener reprezentacije Japana. Za njegov doprinos razvoju japanskog nogometa nagrađen je "Ordenom izlazećeg sunca, zlatnih zraka sa značkom", u novembru 2016. godine.

Vahid Halilhodžić

Vahid Halilhodžić smatran je jednim od najboljih jugoslavenskih igrača tokom 1970-tih i 1980-tih. Tokom rata u BiH preselio se u Francusku, te je dobio i francusko državljanstvo. Trenirao je klubove poput Cote d'Ivoire, Algeria i drugih. Trener je reprezentacije Japana od 2015. godine. U finalu Kirin kupa 2016. godine, Japanska reprezentacija je pod Halilhodžićevim vodstvom igrala protiv reprezentacije Bosne i Hercegovine, gdje je BiH odnijela prvu pobjedu. Japan je pobijedio Australiju u augustu ove godine, osvojivši kvalifikacije za Svjetski kup 2018. u Rusiji.

Neke epizode iz saradnje dviju zemalja

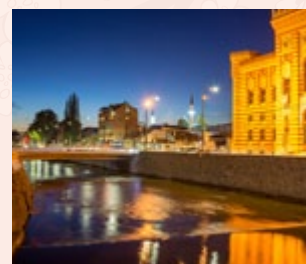
Sakura u BiH

Od 2002. godine, japanska nevladina organizacija "Ipilipil no kai" donirala je 1,750 stabala trešnje kao simbole mira Sarajevu i drugim gradovima u BiH. Ova organizacija također svake godine organizuje dječje takmičenje u slikanju, na temu mira u Sarajevu tokom sezone cvjetanja sakura-trešnje u Japanu. Pobjednički radovi se izlažu u Japanu.

Hiroshima i Sarajevo

U januaru 2017, gradovi Hiroshima i Sarajevo potpisali su deklaraciju razmjene iskustava i saradnje između ova dva grada i njihovih zemalja. Grad Sarajevo ima sličnu prošlost kao i grad Hiroshima, ne samo zato što su oba grada pretrpila strašna oštećenja u ratovima sa mnogo žrtava, već i zato što su se uzdigli iz pepela ovih katastrofa koje su ih zadesile, te se odlično razvili, fokusirajući se uglavnom na proizvodnju.

Nogometne razmjene

Mali most je nevladina organizacija koju vodi g. Tsuneyasu Miyamoto, bivši kapiten reprezentacije Japana u nogometu, s ciljem pomirenja etničkih grupa u BiH kroz sport. Mali most organizuje časove nogometa za djecu u sportskom centru "Kantarevac" u Mostaru, koji je renoviran u sklopu Temeljne Grant pomoći za projekte u oblasti kulture, koju finansira Vlada Japana. U augustu ove godine desetoro djece i četvero članova organizacije Mali most posjetili su Japan uz finansijsku pomoć jedne japanske kompanije, te fondacije koja pruža podršku Malom mostu. Mališani su u Japanu imali bogat program aktivnosti, uključujući gledanje utakmice J-lige na stadionu, nogometne razmjene, razmjene utisaka o japanskoj kulturi, i slično.

Hanabi

"Hanabi" (Jpn. "vatromet"), također poznati i kao "Anime/Manga Fan Community" ili Anime fan klub u BiH, organizacija je osnovana 2013. godine. Broj članova premašuje hiljadu ljudi iz svih dijelova zemlje. "Hanabi" podržava kulturne događaje kao što je Kids Festival, kao i ostala događanja vezana za Japan. Više informacija o ovoj organizaciji možete naći na Facebooku, na sljedećoj adresi: (<https://www.facebook.com/AnimeMangaSarajevo/>)

Prijateljstvo između Japana i BiH utemeljeno na jakim kulturnim vezama

Ambasada Japana u Bosni i Hercegovini organizuje aktivnosti u sektoru odnosa s javnošću, kulturne razmjene, promociju obrazovanja, kao i prilike za odlazak u Japan, u sklopu stipendija ili drugih razmjena i aktivnosti. Judo turnir, izložba japanske kaligrafije, te koncerti na tradicionalnim japanskim instrumentima održavaju se svake godine.

Kurs japanskog jezika

Univerzitet u Sarajevu otpočeo je sa kursom japanskog jezika u oktobru 2013. godine, na kojem polaznicima predaje izvorni govornik japanskog jezika. Kurs je namjenjen svima koji su zainteresovani, bez obzira na godine ili zanimanje. Trenutno ga pohađa oko stotinu ljudi, uključujući učenike osnovnih i srednjih škola, studente univerziteta, te zaposlene ljude raznih zanimanja.

Detaljnije informacije o kursu mogu se pronaći na web-stranici Ambasade Japana u BiH, u kategoriji Kultura i obrazovanje: http://www.bosnia.emb-japan.go.jp/itprtop_bs/index.html

(Neke japanske fraze)

Good afternoon	<i>Dobar dan</i>	こんにちは	Konnichiwa
Good morning	<i>Dobro jutro</i>	おはよう	Ohayoo
Good evening	<i>Dobro veče</i>	こんばんは	Konbanwa
Thank you	<i>Hvala</i>	ありがとう	Arigatoo
Good bye	<i>Doviđenja</i>	さようなら	Sayoonara
How are you?	<i>Kako ste?</i>	お元気ですか?	Ogenki desuka?

Intelektualne razmjene / Programi stipendiranja

Ambasada Japana, u saradnji sa MEXT-om (Ministarstvom obrazovanja, kulture, sporta, nauke i tehnologije) i Japanskom fondacijom, svake godine nudi razne programe za dodiplomske i postdiplomske (MA i PhD) studije u Japanu, kao i kratke programe za istraživanje studentima sa doktorskom disertacijom, te programe obuke za predavače i profesore. Broj studenata koji su iz BiH otišli na ovaj program uključuje oko 40 ljudi, te je u martu 2017. godine osnovana i asocijacija alumna stipendija Vlade Japana pod nazivom "DOSOKAI". Detaljnije informacije dostupne su na: http://www.bosnia.emb-japan.go.jp/itpr_en/00_000184.html

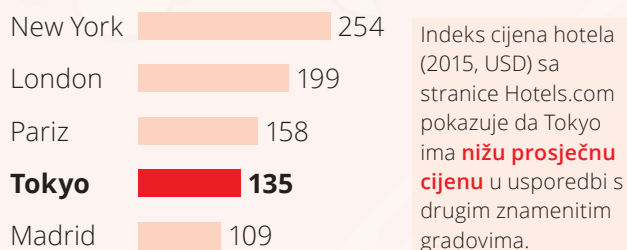

Putujte u Japan!

PORAST BROJA STRANIH TURISTA

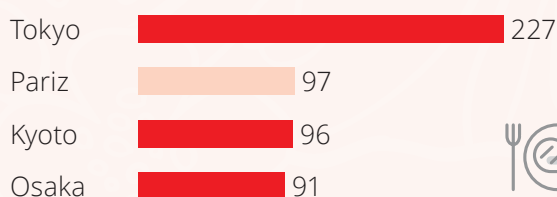

JEFTINI SMJEŠTAJ

VRHUNSKA KULINARSKA DESTINACIJA

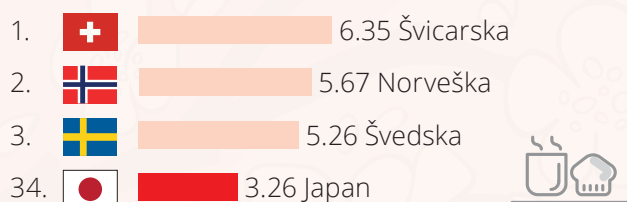
Prema Michelin vodiču (2017), Tokyo ima **globalno najviše restorana nagrađenih Michelin zvjezdicama.**

(ukupno broj restorana sa Michelin zvjezdicama)

KUPUJTE JEFTINIJE

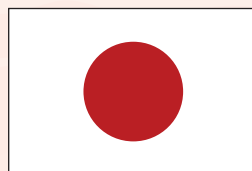
Japan nije više toliko skup. **Big Mac Index** magazina *The Economist* – dobar primjer za globalnu usporedbu cijena – postavlja Japan na 34. od ukupno 56 zemalja (Jan 2017, USD)

Nije istina da je put u Japan skup. Cijena najjeftinijeg grupnog puta za Tokyo, uključujući avionsku kartu i smještaj na 12 dana, može se pronaći po cijeni od 2,200 KM. Broj stranih turista u Japanu značajno se povećava iz godine u godinu. Cilj za olimpijsku 2020. godinu je 40 miliona turista iz svih krajeva svijeta. Turistička agencija Japana (Japan Tourism Agency) redovno objavljuje službeni turistički vodič.

Detaljnije informacije mogu se pronaći na:

<http://www.mlit.go.jp/kankocho/>

Japan

日本

Površina: **377,835km²**

Stanovništvo: **127 miliona ljudi**

Glavni grad: **Tokyo (oko 12.04 miliona)**

Valuta: **Japanski yen**

Japanska kuhinja

Ambasada Japana u Bosni i Hercegovini

Bistrik 9, 71000, Sarajevo

Tel: +387-33-277-500 (Dial-In) | Fax: +387-33-209-583 | e-mail: japanbih@sx.mofa.go.jp

